

Meer dan 20 gepensioneerde spoormannen hebben de leeftijd van 95 jaar bereikt !

Foto C. Pétry

Buiten Mevrouwen Vieilvoye-Dewal, Cambier-Baise en Mijnheer Docq, over wie wij u in de volgende bladzijden onderhouden, tellen wij nog 18 gepensioneerde collega's van méér dan 95 jaar : twee van 98 jaar, twee van 97 jaar, zes van 96 jaar en acht van 95 jaar.

Laten wij hieraan nog toevoegen dat ongeveer zestig weduwen van spoormannen deze leeftijd overschreden hebben en dus ook bijna honderdjarigen zijn. Onze hartelijkste wensen voor allen !

DE OUDSTEN VAN ONZE GEPENSIONEERDEN

Ik weet niet of er een grotere zegen bestaat dan de ontmoeting met een echte ouderling, dat wil zeggen een vrolijke.

J. LUSSEYRAN.

Op 103-jarige leeftijd voelt Mevrouw VIEILVOYE zich nog immer uitstekend

WAT is zij buitengewoon! Die uitroep was telkens onze slotindruk wanneer wij het over haar hadden. Vandaag herhalen wij hem met dezelfde bewondering, dezelfde eerbied en dezelfde genegenheid. Honderd en drie jaar is ze oud en net alsof ze er maar twintig was, houdt haar geest zich meer bezig met de toekomst dan met het verleden. Haar houding, haar conversatie, haar olijfheid passen absoluut niet bij een doorgewone honderdjarige, verre van daar.

Marguerite Dewal werd geboren te Vivegnis op 4 februari 1857; zij was de oudste uit een gezin van zes kinderen. Achtereenvolgens was zij tewerkgesteld in de mijn (13 jaar oud), in de fabriek en tenslotte bij de

spoorweg, waar zij meer dan tweeënveertig jaar lang wegwachteres was.

Op 20-9-1877 trad zij in het huwelijk met Jacques Vieilvoye, die eveneens spoorman was. Uit dit huwelijk sproten negen kinderen. In een bepaald jaar verwachtte zij een kindje, terwijl de oudste soldaat werd en een ander zijn plechtige communie deed. De gelukkige grootmoeder heeft thans elf kleinkinderen en zes achterkleinkinderen.

Samen zijn Mevrouw Vieilvoye en haar man driekwart eeuw bij de spoorweg geweest! Onze oudste gepensioneerde is dan ook immer met hart en ziel « spoorman » gebleven. In het begin van haar loopbaan, aan de overweg « Hareng » tussen La Préalles en Milmort, was het nog de *Hollander* (zo noemt zij de vroegere Luiks-Luxemburgse Spoorwegmaatschappij), vervolgens werd de lijn, in 1898, door de Staat overgenomen. « Nooit liet ik een kat vermorzelen, zegt zij fier. En nochtans, hoe dikwijls hebben de boeren mij niet toegeroepen: *Marguerite, Marguerite, open de bareel, wij kunnen er nog door!* Eens gebeurde het zelfs dat een van hen de stoutheid had de bareel zelf te openen! Het kwam hem slecht! De trein scheerde

rakelings langseen de neus van zijn paard! Zij waren altijd gehaast, maar ik deed het op mijn gemak. Hadden zij overigens geen tijd genoeg? »

Zeker, zij hadden hem, de tijd, maar de kunst bestaat erin zijn tijd te nemen en hem voor zich te houden. Mevrouw Vieilvoye heeft deze kunst nooit verleerd. Zij weet immer hoe zij deze geduchte tegenstander moet aanpakken.

Toen wij haar vroegen of de chefs uit haar tijd niet al te moeilijk waren, antwoordde zij met een breed handgebaar: « Af en toe knorden zij wel eens tegen mij maar ik had een brede rug ». Net zoals Atlas, liet Mw Vieilvoye zich niet terneerslaan terwijl zij de ongemakken van deze wereld torste.

Ook thans nog, vertroeteld door de attenties van M. et Mw Spelte, haar kleinkinderen, houdt zij zich ijverig bezig met het huishouden en knapt zij allerhande werkjes op. Wanneer wij er toekwamen, had zij pas gedaan met aardappelen schillen. 's Morgens had zij in de hof onkruid gewied.

Elke avond installeert zij zich voor het televisieapparaat dat haar burens haar schonken voor haar honderste verjaardag, en kijkt zij naar het televisie-journaal. Dit is nauwelijks voorbij of daar komt het dagelijks kaart-

partijtje aan de beurt. Het duurt tot het tijd wordt om slapen te gaan. Het partijtje is een betere slaapmuts dan welk drankje ook.

Elke zaterdag doet Mw Vieilvoye een uitstapje per auto ergens in België, en zelfs tot in Holland. « Eerst-daags, zegt zij, vertrek ik met vakantie naar de Ardennen. » U hoort het wel, zij vertrekt met vakantie, zoals een jonge !

Immer flink te been, heeft Mw Vieilvoye ook een goede eetlust. Vlees bekoort haar niet meer, maar fruit lust zij des te meer. Zij die een wonderdietet zoeken weten dus hoe de steel in de vork steekt !

Levendig en opgeruimd, aanvaardt Mw Vieilvoye om voor onze fotograaf te poseren, « omdat het voor *Het Spoor* is... », maar zij draagt er zorg voor dat haar achterkleinzoon, Guy-

Marie, een flinke zevenjarige knaap, aan haar zijde op de gevoelige plaat vastgelegd wordt. Zij voelt immers een bijzondere genegenheid voor het jongetje, genegenheid die het knaapje ruimschoots beantwoordt. De ganse tijd dat wij met Mw Vieilvoye gepraat hebben, week hij niet van haar zijde. Gelukkige jongen wiens kinderjaren baden in de liefde van zulk een uitzonderlijke overgrootmoeder !

IN een onlangs verschenen boek, onderlijnt de humorist Pierre Daninos op een aangename wijze de grilligheden van de gewone mens en, terwijl hij mijmert over de talloze Dames en Heren Alleman, noteert hij o.a. de volgende vaststellingen : « De mensen kennen hun geluk niet, maar dat van anderen ontgaat hun nooit... De mens is een vreemd schepsel dat nooit aan kanker gelooft wanneer hij hem heeft, en verkwijnt door het Erelegion wanneer hij het niet bezit. »

Deze uitlatingen van algemene draagwijdte zijn niet toepasselijk op een honderdjarige, en zeker niet op Mw Cambier-Baise, onze tweede oudste gepensioneerde. De Heren en Dames Alleman worden nooit honderd jaar en indien iemand ooit minder bekommerd is geweest om datgene wat niet ten volle in zijn bereik lag, dan is het wel Mw Cambier.

Dit is waarlijk de algemene indruk die wij van ons tweede onderhoud met haar meedragen.

De levenswijsheid van Mevrouw CAMBIER (102 jaar)

Ter gelegenheid van haar honderdste verjaardag, was het ons een genoegen Mw Cambier-Baise te gaan opzoeken om haar aan u voor te stellen in ons nummer van februari 1958. Binnenkort bereikt Mw Cambier honderd en drie jaar. Zij werd inderdaad geboren op 21-12-1857 te Piéton waar zij nog immer woont met haar twee dochters. Haar leven heeft zich tot deze plaats beperkt en meer dan een eeuw bleef Mw Cambier trouw aan haar gemeente.

Buiten haar twee dochters, heeft Mw Cambier ook twee zoons grootgebracht. Zij zijn nog altijd in leven en hebben beiden hun loopbaan als remmer aan de spoorweg geëindigd.

Mw Adèle Cambier werd weduwe op zevenendertigjarige leeftijd en, om in het onderhoud van haar vier kinderen te voorzien, werkte zij juist geteld gedurende 29 jaar, 6 maanden en 22 dagen als schoonmaakster in het station van Piéton. Met veel zorg bewaart zij een door de tijd vergeeld diploma en een ereteken die een bewijs zijn van haar uitstekende diensten. Geen ander ereteken zou haar meer voldoening hebben geschonken.

Deze spoorwegvrouw, moeder van spoormannen, is gelukkig voor de tweede maal onze fotograaf te mogen ontvangen. Zij denkt met ontroering terug aan de kleine plechtigheid tijdens welke onze collega's van Piéton haar, in aanwezigheid van dhr. burgemeester Laurent, gelukwensen en geschenken aanboden. Te dezer gelegenheid vervulden onze sociale werken haar innigste wens : zij schonken haar een klok. Een klok op die ouderdom ? Zij die er zich over verwonderden kregen ongelijk. De uren gaan voorbij en Mw Cambier, stammoeder van vijf generaties, omringd door tedere zorgen, zet haar gelukkige oude dag verder, terwijl zij ons — op de meest eenvoudige manier — een les geeft in levenswijsheid...

DE LES VAN M. LEOPOLD DOCQ (99 jaar)

DE heer Leopold Docq kent de formule van de eeuwige jeugd, een formule die hij nog immer gebruikt en die hem wonderwel past. Hij is negennegentig jaar, schijnt er maar amper zeventig en heeft nog altijd de wind in de zeilen. Zijn recept? Wel, hij heeft er geen. Dat antwoordt hij althans wanneer wij hem ondervragen. Maar, terwijl wij hem bekijken, hem beluisteren, ontdekken wij spoedig de reden van zijn welslagen: meer nog dan een uitstekende lichamelijke gezondheid, geniet Leopold Docq een voorbeeldige geestelijke gaafheid, en deze geestelijke gezondheid stelde hem in staat twee levens te leiden, van ongeveer gelijke duur, het ene al even gevuld als het andere, een leven van arbeid en een leven van ontspanning.

Terwijl men zich heden ten dage afvraagt hoe het mogelijk is het leven van de mensen te verlengen zonder daardoor het aantal te verhogen van diegenen voor wie het leven niet veel méér betekent dan een stille berusting, een leven zonder glans noch waarde, geeft Leopold Docq ons een

positief antwoord door zijn open, jeugdige glimlach, die zijn dikke, sneeuwwitte snor nauwelijks verbergt.

Hij is trouwens terecht trots op zijn snor! « Wat was ze mooi, zegt hij, niet zonder enige tederheid, maar « zij » hielp haar naar de vaantjes... » « Zij » dat is « Nini », zijn ongehuwde dochter, die hem met een volkomen kinderlijke liefde vertroetelt. Leopold Docq, die zich daarvan zeer goed bewust is, schat deze toewijding zodanig naar waarde, dat hij er absoluut geen spijt van heeft zelf zijn dichtbegroeide haren niet meer te kunnen knippen zoals destijds.

Zijn helderheid van geest is treffend. Hij houdt van het leven, dat merken wij, dat voelen wij zo aan. Hij houdt ervan ondanks de harde slagen die het soms meebrengt. Wanneer hij zijn herinneringen opdiept, komen zowel de kwade als de goede aan de beurt. Zijn ouders brachten zeven kinderen groot, van wie er twee spoorman werden. Zijn vrouw, afkomstig van Saint-Géry, met wie hij achtenzestig jaar samenleefde, schonk hem tien kinderen; enkelen stierven jong maar zij, die in leven bleven, erfden zijn geestesgesteldheid en zijn gelukkig karakter. Toen wij hem gingen bezoeken waren « Nini », die de spoormannen van de Leuvense weg goed gekend hebben — zij maakte deel uit van het personeel van het Economaat — en haar zusters aanwezig en ook zij toonden zich even levensluchtig. Het kleine huisje te Evere, dat Leopold Docq sedert vijfenzestig jaar betreft, ademde heel en al vreugde uit. Een kleinzoon en een kleindochter, spoormannen zoals hun grootvader, waren er ook aanwezig.

Natuurlijk werd er over de spoorweg gesproken. Leopold Docq heeft zeer preciese herinneringen over zijn debuut als leerling-bankwerker bij de Grand Central, te Leuven, in 1878. 's Maandagsmorgens vertrok hij uit La Bruyère-Beauvechain, waar zijn

ouders woonden, en keerde er slechts 's zaterdags 's avonds terug. Later, toen hij twintig jaar oud was, « trad hij in dienst bij de Staat » in de hoedanigheid van leerling-bankwerker te Brussel-Leopoldswijk. In 1887 werd hij stoker te Schaarbeek. Het jaar daarop trad hij in het huwelijksbootje. In 1890 verhuisde hij met zijn vrouw en zijn eerste zoon naar Virton, waar hij tot machinist benoemd werd. Het was in die tijd dat hij treinen sleepte naar Marbehan, Aarlen en Athus en twaalf tot vijftien uur per dag « klopte ». Daar ook leerde hij zijn collega Penis kennen die thans achtennegentig jaar oud is en over wie wij het een volgende maal zullen hebben.

Van 1893 tot 1923 werkte hij, ingevolge een permutatie, in de stelplaats van Schaarbeek. Wat al « sneltreinen » heeft hij samen met zijn collega's gevoerd! Het was in die periode dat de goederentreinen op de lijn naar Luxemburg door drie gekoppelde locomotieven getrokken werden. Men werkte hard, met slechts twee dagen rust per maand « wanneer alles goed verliep, iets wat slechts zelden het geval was, Jezus-Maria! » Hij diste ons deze bijzonderheid op zonder de minste wrevel, en onderstreepte ze met een uitroep die zijn Luikse afkomst verraadt. Want Leopold Docq werd te Seraing geboren.

En thans troont hij aan het hoofd van vijf generaties! Hij is nog immer goed te been en heeft nog een even goede eetlust. Gans de wijk kent hem sinds de tijd dat hij er rondwandelt met de dienstpet van gepensioneerde op het hoofd. Onlangs vroegen de kinderen hem of hij wel echt zo oud was: zij konden het nauwelijks geloven.

Terwijl wij, tijdens het onderhoud, enkele nota's namen vroeg hij ons glimlachend of wij soms « maten opnamen voor het kledingfonds ». Neen, beste Mijnheer Docq, wij zijn bij u een les komen nemen, een les in moed en gezond optimisme. Wij wensen dat uw karakter en de sociale geest waarvan gij steeds blijken hebt gegeven, nog lang mogen uitstralen! Mannen zoals u hebben wij nodig!